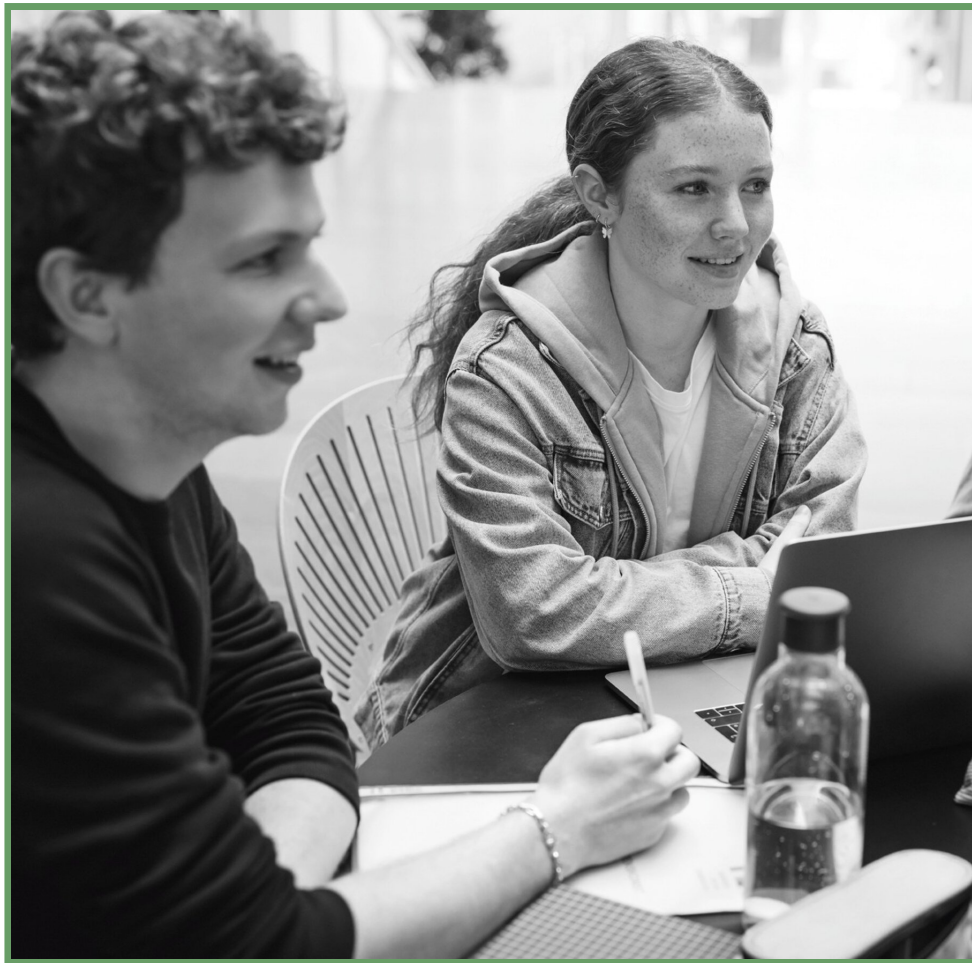

Erfaringer med sprogcoaching – oplevelser fra otte gymnasier

Marts 2025
Stine Lema & Christoph Schepers

Erfaringer med sprogcoaching – oplevelser fra otte gymnasier

1. udgave 2025

Copyright © 2025 Forfatterne & NCFE

Forfattere: Stine Lema & Christoph Schepers

– Inspiration til dig, der gerne vil læse om, hvordan sprogcoaching giver eleverne mulighed for at finde deres egen vej i sproglæringen

le:v:el

STUDIESKOLEN

Dir: 33187939

level@studieskolen.dk

studieskolen.dk/level

Indholdsfortegnelse

Introduktion	4
1. På Silkeborg Gymnasium veksles sprogcoaching til motivation og ansvar for egen læring	8
2. Horsens Gymnasium & HF: Sprogcoaching giver succesoplevelser med sproget	13
3. Bjerringbro Gymnasium: Nogle elever bliver gladere for sprog	19
4. Skanderborg Gymnasium har fået mere kompetente elever, der tager ansvar for egen læring	23
5. Stenhus Gymnasium: Eleverne oplever at blive set og hørt	27
6. Fireårigt projekt på Sct. Knuds Gymnasium: Kan sprogcoaching skabe mere motivation til at vælge tysk på A-niveau?	32
7. Vordingborg Gymnasium & HF: Eleverne kan nu mærke, hvad der rykker dem	37
8. Allerød Gymnasium oplever større nærvær i klasserummet	41

Introduktion

Vi ønsker med dette materiale at give ordet til ni lærere fra otte forskellige gymnasier, der systematisk bruger sprogcoaching sammen med deres elever på forskellig vis. Vi vil gerne lade lærerne fortælle om deres erfaringer og oplevelser med sprogcoaching, og de er derfor alle blevet interviewet om, hvilken effekt de oplever, at sprogcoaching har for dem selv og for deres elever. Vi ønsker, at du som læser kan udvælge og læse de fortællinger, der taler mest til dig, og forventer ikke, at du læser det hele.

Sprogcoaching er en veldokumenteret metode til at give elever lyst til at lære sprog. Mange gymnasier bruger sprogcoaching i deres daglige arbejde, og Studieskolen har med god effekt brugt sprogcoaching i voksenundervisningen i sprog siden 2015.

Gymnasiernes sprogcoaches har lært metoden på Studieskolen. Men hvad sker der helt konkret på gymnasierne, når lærerne har været på kursus i sprogcoaching? Bruger de metoden? Og hvilke forandringer har den eventuelt medført for både lærere og elever?

I samarbejde med Det Nationale Center for Fremmedsprog har Studieskolen lavet en slags effektmåling af metoden. Hvad siger lærerne om sprogcoaching? Og hvad siger eleverne?

Vi har sendt et spørgeskema til ca. 185 lærere og efterfølgende talt mere uddybende med ni lærere om, hvordan de bruger sprogcoaching på deres gymnasium.

Her kan du læse uddrag fra de interviews, vi har lavet med lærerne, og få inspiration til, hvordan man kan organisere sprogcoaching på en skole. Det er tydeligt, at der er mange veje til sprogcoaching og mange måder, man kan arbejde med metoden på.

De ni lærere har omsat metoden til egen praksis, og her kan du læse deres fortællinger om, hvordan de bruger sprogcoaching som en del af deres undervisning, og om, hvilke effekter metoden har for dem selv og for deres elever.

I nogle af beskrivelserne er der også elevcitater. De kommer fra en spørgeskemaundersøgelse, som lærerne har sendt ud til deres elever.

Spørgeskemaundersøgelsen er en del af vores samlede effektbeskrivelse for, i hvilken grad sprogcoaching skaber større motivation og engagement til at lære fremmedsprog i gymnasiet. Effektbeskrivelsen kan du læse i sin helhed her [Effektbeskrivelse - Sprogcoaching – Hvordan sprogcoaching skaber større engagement og motivation til sproglæring i gymnasiet](#). Begge materialer er udviklet med støtte fra NCFE (projektmidler til en undersøgelse) i 2024.

Hvad er sprogcoaching?

Sprogcoaching støtter elever i at sætte realistiske mål for deres egen sproglæring og gør eleverne bevidste om, hvordan de bedst lærer sprog. Lærerens rolle i sprogcoachingen er at guide eleven til selvrefleksion og stille konkrete aktiviteter relateret til sproget til rådighed for eleven.

Eleverne oplever, at det bliver sjovere og mere effektivt at lære sprog, når de lærer det på den måde, der passer bedst til deres forudsætninger, interesser og behov. Sprogcoaching gør det tydeligt for eleverne, hvilke ressourcer de har til rådighed, og hvordan de kan nå deres mål. De får hjælp og støtte til at få øje på, hvilke muligheder de har for at forbedre sig på egen hånd, og lærerens rolle i sprogcoachingen handler om at guide eleven til selvrefleksion og flere aktiviteter relateret til sproget.

To forskellige tilgange til sprogcoaching

Sprogcoaching kan bruges på forskellige måder, som *en til en-samtaler* og som *klassecoaching* – begge modeller giver tydelige effekter.

Sprogcoaching som en til en-samtaler

Metoden er oprindeligt udviklet til og fungerer bedst som en personlig samtale mellem en sprogcoach og en elev. Sprogcoachen er en sproglærer med en tillægskvalifikation i metoden *sprogcoaching*.

Sprogcoachen hjælper gennem reflekterende spørgsmål eleven til at definere sine egne mål og se mulige ressourcer. Sprogcoachen lytter til eleven og præsenterer en vifte af konkrete, sprogfaglige værktøjer, som eleven kan gå på opdagelse i for at nå sine mål. Sprogcoachen støtter eleven i at lave en konkret plan for, hvordan hun vil arbejde med sproget og bruge ressourcerne på den bedste måde for at nå målet.

Eleven arbejder herefter selvstændigt med at nå sine mål i fire-seks uger. Så mødes sprogcoachen og eleven igen til en samtale – enten individuelt eller som en gruppesamtale integreret i klassens undervisning – her følger de op på elevens arbejde med sproget. Har

eleven nået sit/sine mål? Hvis ikke – så justeres målet, og det individuelle arbejde med sproget fortsætter igen fire-seks uger.

Sprogcoaching som klassecoaching

Sidenhen har vi i samarbejde med undervisere i gymnasiet videreudviklet metoden til også at kunne bruges integreret i klassen. I nogle af beskrivelserne kaldes denne form for sprogcoaching for 'parcoaching'. I klassecoaching stiller eleverne i grupper på tre hinanden reflekterende spørgsmål om deres læring og mål.

Eleverne støtter og inspirerer hinanden hen imod et konkret mål for, hvad de vil arbejde med i den kommende fire-seks ugers periode. Læreren sørger for at forberede eleverne grundigt på gruppesamtalerne, så de forstår rammerne for samtalerne, og hvordan de når frem til en konkret og realistisk plan for hver af dem.

Her stiller læreren ligeledes en vifte af konkrete værktøjer til rådighed, som eleven kan gå på opdagelse i for at nå sine mål. Eleverne er gode til at inspirere hinanden, fx deler de influencere fra TikTok og Instagram, de anbefaler hinanden musik, serier og film på målsproget.

Hvorfor sprogcoaching?

Sprogcoaching giver mere motiverede og engagerede elever, der i højere grad kan sætte deres egne mål, identificere ressourcerne til at nå dem og arbejde med deres sproglæring både i og uden for undervisningen. Metoden hjælper eleverne med at identificere muligheder i stedet for barrierer og gør det muligt for dem at bryde deres sproglæring ned i små, overskuelige dele.

Eleverne bliver mere glade for sprog og sproglæring. De føler sig set og hørt af deres lærer/sprogcoach på en ny måde. Desuden styrkes relationen mellem lærer og elev og mellem eleverne i klassen.

Vil du vide mere om sprogcoaching?

Vi håber, at du får lyst til at afprøve sprogcoaching, og at du bliver lige så glad for metoden som lærerne, du kan læse om her.

Du kan læse mere om, hvordan vi har arbejdet med sprogcoaching i gymnasieskolen, og hvordan du selv kan komme i gang med at arbejde med sprogcoaching i vores e-bog om sprogcoaching i gymnasiet: <https://viden.ncff.dk/ncff/sprogcoaching>.

På Studieskolen i København tilbyder vi kurser i sprogcoaching, men vi kommer også gerne ud og underviser på din skole, hvis fx en gruppe eller alle sproglærere skal introduceres til metoden.

Studieskolens kompetencecenter le:v:el er en nonprofitorganisation, hvis formål er at udvikle efteruddannelse for sproglærere.

Vores kurser er primært rettet mod sproglærere i gymnasiet. Grundstenen i le:v:el's arbejde er motivation. Vi har over 15 års erfaring med kompetenceudvikling af sproglærere, og vi ved, hvordan du kan motivere dine elever til sproglæring – læs mere her: <https://www.studieskolen.dk/da/level>.

Rigtig god læselyst!

Stine Lema og Christoph Schepers

1. På Silkeborg Gymnasium veksles sprogcoaching til motivation og ansvar for egen læring

Om Anette

Anette Jakobsen er tysk- og fransklærer og har været sprogcoach på skolen siden 2023.

Hun har bl.a. en til en-coachet halvdelen af deres 1. g-elever med en sproglig studieretning.

Fakta

- Silkeborg Gymnasium STX
- 1.500 elever

Der er to uddannede sprogcoaches på skolen – vi har tilbudt sprogcoaching siden 2023.

Vores skole har valgt at investere timer i sprogcoaching, fordi det har fokus på eleverne, og kan støtte dem i deres sprogindlæring. Vi er to sprogcoaches, der i skoleåret 23/24 har coachet i alt ca. 50 elever.

Vi tilbyder i udgangspunktet sprogcoaching til alle de 1. g-elever, som vælger en sproglig studieretning, og alle 3. g'ere, som vælger tysk på A-niveau.

Det er et særligt tilbud til eleverne. Vi booker dem til en samtale og tager dem ud af deres egne klasser, og så kommer de ned til os og bliver sprogcoachet.

Vi startede tilbuddet efter jul i skoleåret 23/24, hvor de havde deres første samtale. De har anden samtale i april og skal til sidste samtale inden sommer.

3. gerne startede i efteråret, og dem afsluttede vi i april. Vi har coachet både vores egne elever og elever fra andre klasser.

Selvbestemmelsesprincippet gør en forskel

Vi oplever stor forskel på, om eleverne har lyst til det, om de føler sig motiverede til det, eller om det bare er endnu en ting, de skal i Lectio.

Eleverne har reageret ret forskelligt på det, men de fleste har været positive og har derfor også fået noget ud af det, og så er der nogle få, som har syntes "hvorfor skal jeg nu det?", og de har selvfølgelig ikke rykket sig.

I dette skoleår tilbyder vi sprogcoaching til den samme elevgruppe, men de skal selv melde sig til. Det har ikke været vanskeligt at få elever til at melde sig til, og alle pladser er fyldt.

Jeg ser og hører den enkelte elev på en helt ny måde

"Hvad får du ud af det?"

Jeg synes, at den største fordel ved sprogcoaching er, at det giver noget rigtig godt til lærer-elev-relationen, som man kan bruge i undervisningen.

Det, at man sætter sig ned og bruger tid med den enkelte. Det kan simpelthen ikke forklejnes - det rykker bare rigtig meget. De føler sig set og hørt, og man lærer dem bedre at kende.

Når det er mine egne elever, gør jeg meget ud af at sige, at "her er jeg egentlig ikke din lærer, her er jeg din sprogcoach. Jeg skal ikke vurdere dig".

Sprogcoaching handler ikke om, at noget er rigtigt eller forkert - det handler om dig, og hvad du har lyst til og om din motivation. Jeg synes generelt, at det har været meget positivt i forhold til mine egne elever, og de har været meget åbne og ærlige over for mig.

Det har også været meget velfungerende at coache nogen, som jeg ikke selv underviser, men hvor jeg kun er sprogcoach, for så er det nemmere at sige "det er mig, der er sprogcoachen". De ved selvfølgelig, at jeg ikke er deres lærer, og derfor er de ikke bange for at blotte det, som de føler, at de er dårlige til.

Jeg bliver mere bevidst om, hvor svært det er for eleverne at lære sprog

”Hvad sker der for dig som lærer?”

Helt overordnet er min oplevelse med sprogcoaching rigtig positiv, og det er meget tydeligt, at tid med den enkelte elev er godt givet ud. Jeg bliver i høj grad mindet om og bliver mere bevidst om, hvor travlt eleverne har, og hvor svært det er for dem at lære et sprog, og hvad det kræver af dem.

Jeg bliver tvunget til at være helt skarp på konkrete ideer og strategier for, hvad de kan gøre.

Hvis eleven siger *”jeg mangler ordforråd”* - hvad er det så helt konkret, der kunne være en idé til, at de får et større ordforråd?

Relationen til mine elever bliver bedre og mere personlig

”Hvad har ændret sig i forhold til din rolle som lærer?”

Når jeg sprogcoacher de elever, som jeg selv underviser, får jeg en tættere relation til dem. Relationen bliver bedre og mere personlig. F.eks. ved jeg nu, at Alma i 1. g har et meget krævende fritidsjob på Sunset - det ville jeg ikke vide, hvis jeg ikke sprogcoachede hende, jeg ville simpelthen ikke få den oplysning.

Man kommer tættere på eleverne, og det er tydeligt, at det kan de godt lide. De synes, at det er rart, at man ved noget mere om dem og ser dem som hele mennesker.

En mere nuanceret elevsamtale

Jeg føler, at lærer-elev-samtalen bliver mere nuanceret og kvalificeret, fordi jeg nu er mere bevidst om at give dem nogle helt konkrete ideer og strategier, fremfor at det bare bliver en samtale, hvor jeg siger 'du ligger på det her niveau', og så giver jeg et eller andet generelt, som de skal arbejde med. Men det er ikke nødvendigvis konkret og klart for eleven, hvad de skal gøre.

Jeg er blevet bedre til at træde tilbage og give tid og rum til, at eleverne tænker sig om og giver svar, så jeg ikke kommer med et opfølgende spørgsmål med det samme. Ikke at være bange for den stilhed. Det har ændret sig for mig.

Eleverne kan mærke, at sprogcoaching har gjort en forskel

”Hvordan kan du mærke, at eleverne arbejder med deres mål?”

Langt de fleste af de 3. g´ere, som jeg har afsluttet, har været positive. De er lidt mere modne i forhold til selv at kunne se, at det giver god mening at gøre en ekstra indsats, hvis de skal rykke på det her.

Jeg har nogle meget positive udsagn fra dem – de siger, at de virkelig har kunnet mærke effekten af sprogcoaching.

Efter vi havde haft sprogcoachingsession 1 og 2 var de på ekskursion til Hamborg. De skrev, at de kunne mærke på sig selv, at de var meget mere klar på at tale i Tyskland, fordi de havde været til sprogcoaching og havde trænet ekstra i at føre en fri samtale.

Jeg havde en sproglig 1. g-elev, som har engelsk A, spansk A og fransk B. Hun startede med at være et lidt forstyrrende element i min franskundervisning, fordi hun var meget frustreret over, at hun ikke kunne finde ud af det. Det var svært.

I min sprogcoachingsamtale med hende brugte jeg rigtig meget tid på at tale med hende om, at det er klart, at det er svært. Det er et helt nyt sprog, som du ikke kender. Det ville da være alt for vildt, hvis du bare kunne det hele. Hele den der pointe med, at man jo selvfølgelig er nødt til at træne det.

Hun er efterfølgende gået på med krum hals bl.a. på Duolingo og er nu fuldstændig vendt på en tallerken. Hun oplever det nu vildt positivt, at hun i undervisningen nogle gange kender nogle ord, som de andre ikke gør, fordi hun har arbejdet ekstra på sit ordforråd ved siden af undervisningen. Det har været så positivt at se, hvordan det har været afgørende for hende i hendes udvikling og tilgang og indstilling til faget i det hele taget. Så jeg ser helt klart, at det rykker, men det er selvfølgelig afgørende, at eleverne er motiverede for det.

Ansvar for egen læring

”Hvordan oplever du, at sprogcoaching kan være med til at flytte ansvaret for egen læring lidt over til eleverne?”

Sprogcoaching bidrager i høj grad positivt til, at ansvar for læring bliver flyttet lidt mere over til eleverne, fordi det bliver tydeligt, at man selvfølgelig skal træne sprog. Vi kan overføre hele tankegangen om at gå til fitness for at blive stærkere, og at man ikke kan spille guitar første gang, man har den i hånden. Det er også med til at give noget mere seriøsitet i forhold til vores sprogfag. Jeg har indimellem oplevet, at elevernes indstilling til sprog har været, at det bare er noget, som vi kan snakke os lidt fra.

Jeg synes, at sprogcoaching har bidraget til at forstå, at det faktisk kræver en benhård indsats at blive god til sprog.

Hvis eleverne rent faktisk følger deres plan og på den måde dygtiggør sig, så giver det dem også en oplevelse af autonomi og ansvar for egen læring, og at de lykkes med det.

De bliver positivt overraskede

Sprogcoaching gør, at eleverne selv er med til at definere, hvad det er, de har svært ved, og er med til at definere: *“Hvor vigtigt er det så for mig at ændre på det her, hvor meget vil jeg gerne det her, og hvad kan jeg så gøre for det? Og hvor meget tid vil jeg lægge i det?”*

Det, at det bliver så konkret, gør, at de helt automatisk bliver nødt til at tage noget ansvar, fordi de har selv lavet planen.

Der er især nogle af 1. g'erne, som virker positivt overraskede over, at de ikke er i endnu en konstellation, hvor det er mig, der siger, hvad de skal.

Jeg har lagt meget vægt på, at der er fokus på, hvad den enkelte elev har lyst til og føler sig motiveret for, så det er eleven, der skal definere, hvad han/hun tænker og gør.

Eleverne oplever, det er sjovere at lære sprog

”Hvad er de mest afgørende ting, som du mener eleverne får ud af sprogcoaching?”

Jeg tror, at eleverne synes, at det bliver sjovere at lære sprog, fordi det er lysten og motivationen, der driver sprogindlæringen. Sprogcoaching giver dem en inspirationskilde til, hvordan man også kan arbejde med sprog, og at man også kan lære sprog uden for skolen og ikke bare i skolen.

Sprogcoaching bidrager til bevidstheden om, at det kræver noget – eleverne kan ikke blive bedre ved bare at gå til undervisning. De bliver nødt til også at gøre en ekstra indsats, men hvad kan den ekstra indsats så bestå af? Det kunne godt være noget, som eleven faktisk synes er sjovt og motiverende at lave.

2. Horsens Gymnasium & HF: Sprogcoaching giver succesoplevelser med sproget

Om Janne

Janne Henriksen underviser i tysk, idræt, latin og AP.

Hun er den eneste sprogcoach på skolen.

Fakta

- Horsens Gymnasium og HF
- Over 1.300 elever

Ledelsen har afsat 25 timer om året til sprogcoaching som forsøg.

Sprogcoaching er et tilbud for alle elever, der har fremmedsprog – primært STX (tysk, fransk, spansk, kinesisk og engelsk). Jeg besøger alle sprogklasserne og fortæller om sprogcoaching lidt inde i året. Så har jeg en indledende samtale på 30-45 min med dem, der har henvendt sig, og de går derfra med en handleplan. Jeg holder desuden en opfølgende og en afsluttende samtale – alt efter, hvad den enkelte elev har behov for.

Sprogcoachingsamtalerne giver mening for mig, når det giver mening for eleverne

”Hvad får du ud af det? Hvad synes du der sker, når du bruger sprogcoaching som metode?”

Det gør mig glad, når eleverne kommer tilbage til samtaler, og man kan se, at der er kommet sådan en lille gnist i deres øjne, fordi de har fået arbejdet med sprog derhjemme, eller det faktisk er lykkedes dem at bruge sproget mere. Det gør mig glad at bidrage til, at de har fået succes med noget, og jeg kan se, at deres motivation har fået et boost. Det giver mening for mig at tale med dem som sprogcoach.

Eleverne får øje på, at nogle ting er mulige

”Så hvad virker særlig godt når du sprogcoacher?”

Eleverne kan komme ind i rummet først og være helt *“Puha – jeg vil så gerne, men jeg ved ikke, hvornår jeg kan”*. Men når de åbner op, og de pludselig ser flere muligheder, fordi de bliver bevidste om, at de jo godt fx kunne bruge deres mor til at tale med på tysk, eller det kunne godt lade sig gøre at arbejde med sproget om onsdagen. Ja, så får de øje på noget, som de ikke havde set, og de ser det som en mulighed for at få styrket deres motivation. Det er, som om nogle brikker falder på plads, så det bliver muligt for dem at få mere sprog ind i deres hverdag.

Det er udfordrende at acceptere elevernes valg, når de vil for meget

”Er der noget der er udfordrende?”

Det er svært, når man kan se, at det kommer til at blive uoverskueligt. At eleverne vil for mange ting, selvom man har forsøgt at få dem til at se det. Det er svært for mig at sluge det og acceptere, at det er deres motivation. Det bekymrer mig, at de ikke selv kan se det, og der er en risiko for, at de går hjem og drukner i den ambition.

Det kan også være positivt udfordrende, at eleverne kommer tilbage til opfølgningssamtalerne, og det så bare kører for dem. De har lavet det, som vi aftalte, og vil egentlig bare fortsætte. *“Hvad så nu?”*, spørger de.

Jeg er blevet interesseret i, hvad der motiverer mine elever

"Har sprogcoaching ændret noget i forhold til din rolle som lærer?"

Sprogcoaching har påvirket min lærerrolle. Jeg er blevet meget interesseret i, hvad der motiverer mine elever. Jeg synes, det er superrelevant at vide, hvad DE tænker, fremfor hvad JEG tænker. Jeg har erstattet mine karaktersamtaler med sprogcoaching.

Jeg ved godt, at karaktererne er der, men for mig er målet at få skabt et rum, hvor man kan tale om noget, der kan ændres. I stedet for at vi hele tiden taler om karakteren, så taler vi måske mere om måden, de arbejder på, og noget eleverne kan se sig selv i.

Jeg har prøvet helt bevidst ikke at nævne karakteren for så at se, om de selv vil bringe det op, Og langt hen ad vejen så spørger de faktisk ikke til karakterer. De bliver coachet over i, at de skal forholde sig til, hvad de egentlig tror på, at de kan ændre af det, som de har lyst til – altså den der lille motivation.

Eleverne føler sig set og hørt

"Har sprogcoaching ændret noget i forhold til din relation til eleverne?"

Jeg har en fornemmelse af, at eleverne føler sig meget anerkendt. Og det tror jeg også sprogcoaching har en stor rolle i. Netop fordi de har fået lov til at sætte nogle ord på, hvad der motiverer dem. Og de har faktisk fået lov til at arbejde med det, som motiverer dem, så det ikke er noget, som jeg har sat i værk, men noget, som de synes, de har brug for, og synes er sjovt.

Det gør meget for lærer-elev-forholdet, at eleverne føler sig set og hørt.

Når eleverne selv får lov til at arbejde med noget, de er motiverede for, så bliver de mere åbne over for undervisningen

"Hvordan oplever du at sprogcoaching flytter ansvar for læring over på eleverne?"

Det har været en sund øvelse for mig at arbejde med sprogcoaching. Som lærere kan vi jo godt lide at have kontrol, og vi kan godt lide at have styr på, hvad der skal ske, og hvad der skal læres. Men omvendt så synes jeg klart, at jeg kan se forskel på elevernes motivation, når de selv har fået lov til at finde frem til, hvad de egentlig synes.

Nogle gange - når de selv har fået lov til at lave noget, de har været motiverede for - så kan man som underviser fylde noget af det på, som man gerne vil lære dem. Det er,

som om de er mere åbne, når de har været igennem noget, som de syntes fungerede og var lidt sjovt. Fordi de bliver set og har fået lov til noget selv. Så er de lidt mere lydhøre over for det næste, der skal ske.

Sprogcoaching giver succesoplevelser

”Hvad kan metoden sprogcoaching helt overordnet gøre for jeres elever – eller for skolen?”

Jeg oplever, at elever, som ligger i den forkerte ende i forhold til normen, kan få en succesoplevelse med sprogcoaching. Når jeg bliver bevidst om, hvad der motiverer eleverne, og når jeg ved, hvad de går og laver, så bliver det nemmere for mig som underviser at støtte dem i deres egen læring.

Eleverne oplever, de godt kan lykkes

”Hvad oplever du at eleverne får ud af samtalerne med dig?”

De elever, der har givet feedback, siger, at det bliver lidt nemmere, at det giver mening, og at de er ikke så meget bagud. Via samtalerne bliver de bevidste om, hvad de har liggende omkring sig, og at det faktisk ikke er så fjernt, som de måske har gået og bildt sig selv ind, fordi det måske bare har været uoverskueligt.

De kan mærke, at når de sætter sig nogle ting for og til en vis grad når dem, så rykker det dem en lille smule. De får en følelse af succes - de er faktisk glade for de små ting, som de har lavet. Jeg tror, at det er det, som de får med fra sprogcoaching - at de faktisk godt kan lykkes med at gøre nogle små ting, som de har sat sig for at få gjort.

Når eleverne reflekterer, så finder de ud af, hvad der virker for dem

Når eleverne åbner mere op og reflekterer over, hvad de godt kan lide i andre fag, så kan de bruge deres erfaringer til sprogfaget.

De har måske tænkt sig, at de gerne vil se en tysk film, men bliver bevidste om, at de egentlig aldrig ser en hel film og faktisk ikke kan lide at se noget, der er mere end 20 minutter langt. På den måde finder de selv ud af, at det så ikke er en film, de skal have fokus på, men noget der virker godt for dem. De kan se, hvordan de kan bruge deres positive erfaringer fra andre fag og så bruge det samme til tysk.

Det bliver sjovere at lære sproget

”Du har flere gange nævnt motivation og det med at de selv finder ud af hvad der er sjovt at lave. Oplever du at eleverne synes det bliver sjovere at lære sprog?”

Det er sjovere at lære sprog. Sjovt er det ord, eleverne bruger – i stedet for trælst. Jeg forestiller mig, at de synes, at det bliver sjovere, netop fordi de jo lykkes med de ting, som de har sat sig for. Det giver dem lyst til at fortsætte med at gøre det. Det må i en eller anden grad hænge sammen.

Det kan være svært at italesætte egen motivation

”Mærker du at eleverne bliver mere motiverede?”

Eleverne kan have svært ved at italesætte deres egen motivation, men de bliver mere bevidste om, hvad der egentlig fylder i livet lige nu. Det kan fx være kørekort, sport eller lektier. Når de tænker over det, så bliver det nemmere at se realistisk på, hvad de egentlig har tid til i forhold til tysk.

Sprogcoaching er ikke for alle

Jeg siger til eleverne: ”Man bliver ikke dårligere af at gå til sprogcoaching, så man kan ikke tabe noget ved at prøve det”. Sprogcoaching er ikke for alle, men man kan prøve det, og så finder man ud af, om det fungerer for en, eller også opdager man, at man bare ikke har tid til det, og det er fair nok.

Elevcitater

Nævn 3 ting, som du godt kan lide ved sprogcoaching

"Sprogcoaching har hjulpet mig til at blive bedre til mit sprog, min lyst til at lære sproget er blevet større, og jeg er blevet mere selvsikker i min sprogbrug i timerne."

Nævn 3 ting, som du godt kan lide ved sprogcoaching

"Man kan selv bestemme, hvad man vil lære. At man kan lære sprog på så mange forskellige måder. At det ikke er kedeligt."

Beskriv, hvorfor du ikke vil fortsætte

"Jeg føler ikke længere, at det er nødvendigt, da jeg har fået mine redskaber. Men kunne godt finde på at tage fat i min sprogcoach igen, hvis der skulle ske noget, eller jeg har svært ved at komme i gang igen efter sommerferien."

3. Bjerringbro Gymnasium: Nogle elever bliver glattere for sprog

Om Birgit

Birgit Thyrisen Rønne er spansk- og engelsklærer og har været sprogcoach siden 2019. Hun er den eneste sprogcoach på skolen.

”Noget af det bedste ved mit job, det er sprogcoaching”.

Fakta

- Bjerringbro Gymnasium
- 200 elever

Ledelse og kollegaer bakker op og støtter op om sprogcoaching på skolen

Jeg har 40 timer om året til at coache alle sprogelever, der er interesserede på tværs af sprog: spansk, tysk, fransk, koreansk og engelsk. Derudover er jeg tilknyttet vores *'løfte-engelsk-hold'*, der er en lektiecafé for engelsk.

Mine kollegaer støtter mig

Min største bekymring var mine kollegaer og en bekymring om, at de nu troede, at jeg mængede mig ind på deres område. Jeg samlede kollegaerne og fortalte, hvad sprogcoaching handler om: det er læringsteknikker - og ikke sprog. Så jeg bliver aldrig nogensinde tysklærer

eller fransklærere, og jeg kan ikke erstatte dem. Mine kollegaer har hjulpet med at lave en liste med en ressource-'buffet' for hvert sprog (tysk, engelsk og fransk), som jeg bruger med eleverne. De opfordrer nogle af deres elever til at gå til sprogcoaching hos mig.

Sprogcoaching handler om teknikker – ikke sprog

Jeg inviterer til individuelle samtaler. Jeg siger til eleverne, at de ikke skal komme, hvis de ikke er motiverede. Sprogcoaching handler om teknikker – det er ikke sprog. Jeg prøver så vidt muligt at spørge mine kollegaer, om jeg må komme ind i deres stamklasse og fortælle eleverne om sprogcoaching.

De skal have noget sprog i benene

Hvordan lærer man sprog? Jeg bruger en analogi om et maratonløb, og det kan eleverne godt forstå. Det nytter ikke at melde sig til et maratonløb og så starte med at træne en uge før. Eleverne skal have noget sprog i benene. Mange af dem lærer sig selv engelsk og koreansk hjemme på deres værelser.

Jeg siger til dem, at hvis de tænker sig om, så kan de gøre mig næsten arbejdsløs. Det skal ikke være rektor, jeres lærer eller jeres mor, der siger, at I skal komme til sprogcoaching. Det skal være jer selv. Når vinduet åbner sig – når de får lyst til at melde sig til den her "maraton", så skal de skrive til mig, at de vil have en samtale. Men hvis vinduet ikke åbner sig, så skal de ikke komme.

Et vindue for forandring

Jeg starter min runde i klasser i september og er færdig primo november, fordi hos STX'erne er det vigtigt, det bliver omkring første karaktergivning. Vinduet for forandring er åbent her. Eleverne kan skrive til mig i chatten på teams, hvis de vil have en samtale.

Den første samtale er typisk 30-45 minutter, og den lægger vi efter skole eller i en mellemtime.

De opfølgende samtaler ligger i frokostpausen efter 4-6 uger, hvor jeg i chatten indkalder eleven til en ny samtale. Jeg prøver at spore mig ind på, om de godt kan lide at læse eller bedre kan lide at lytte. Vi bruger tiden på at finde noget sammen, som de har lyst til at prøve, og som passer til dem. TikTok, Netflix, podcasts m.m. Interesserer de sig for fodbold, heste eller andet? Så taler vi om nogle teknikker – måske kan de genfortælle noget til deres kat, venner eller deres mor, og så taler vi om, om der nogen, der hepper på dem hjemme.

Jeg skriver altid et referat inde på chatten i Teams – her har jeg en tråd kørende med den enkelte elev.

Sprogcoaching er en kæmpe succes for nogle elever, men langt fra for alle

Jeg havde sidste år 16 elever til samtaler. Hvis jeg lykkes fuldt med tre af dem, så er det en succes for mig. Jeg lykkes ikke med alle, men dem, jeg lykkes med, lykkes jeg med big time.

Fx har jeg haft nogle piger i engelsk, som aldrig har læst en roman. På TikTok er der noget, der hedder 'booktok', som er populært hos mange unge piger. Jeg spurgte dem, hvilken roman de kunne tænke sig at læse, og så bestilte jeg romanerne hjem til dem og fandt dem også som lydbog. Lige pludselig har de læst 4-5 romaner, og de havde aldrig læst en engelsk bog før det. De endte med at rykke sig vildt.

Når jeg præsenterer sprogcoaching, så siger jeg, at jeg kommer til at spørge ind til deres personlige liv og deres fritidsinteresser. Hvis jeg kan knække en kode til en interesse og kombinere den med sprog, så kan det rykke.

Enkelte elever kommer, fordi de mangler voksenkontakt – det er slet ikke coaching, som de er interesserede i, men dem tager jeg også samtaler med. Men jeg kan ikke flytte noget, hvis ikke eleven selv vil flytte noget.

Mere en træner end en lærer

"Hvad har sprogcoaching ændret for dig?"

I min egen undervisning er jeg blevet meget mere en træner end en lærer. Jeg har taget sprogcoachingtankegangen med i forhold til, at eleverne selv skal prøve at gøre noget. Jeg kan ikke proppe sprog ind i hovedet på dem, det skal de selv gøre. Det er meget over i individet selv.

I min egen undervisning laver jeg meget lidt tavleundervisning. Ofte sætter jeg dem i gang med at træne sproget, og det er dem, der skal gøre arbejdet – ikke mig, jeg skal gøre så lidt som muligt.

Hvis man har en 'pain', så må man gøre noget ved det. Det er den tilgang til at lære et sprog, som jeg prøver at italesætte. Jeg prøver forsøger at lægge det over på eleverne og kommunikere, at det er dem, der kan gøre noget ved det. Man skal prøve at gøre noget selv.

Eleverne bliver glattere

”Hvad oplever du ændrer sig for eleverne?”

Dem det lykkedes med, bliver bare glade! De elever, der aldrig har læst en engelsk bog og så pludselig har læst en bog på 500 sider, de bliver bare glade. Og jeg kan se i deres afleveringer, at sproget bliver bedre, når de får en masse sprog igennem systemet. Det er jo det, det gælder om: de skal udsættes for en masse sprog, og så kommer det næsten helt af sig selv. Det gælder om at finde frem til den interesse, som de har. Jeg tror, at det, at de bliver set og mødt, giver en succesoplevelse.

Jeg tror ikke, eleverne reflekterer meget over deres egen læring – jeg tror, at de har en god oplevelse og oplever, at de kan noget mere, fx læse en bog på engelsk, forstå flere ord i en serie, forstå en podcast (fx *Coffee break English*, Spanish, German). Pludselig oplever de, at de faktisk kan et eller andet.

Fremtiden

Fremover vil jeg fortsætte med det, som jeg gør – jeg vil søge om de samme timer igen. Gymnasierne bliver målt på deres løfteevne, og engelsk er et af de fag, de bliver målt på, så mange skoler er derfor interesserede i at løfte b.l.a. deres engelskelever.

Elevcitater

4. Skanderborg Gymnasium har fået mere kompetente elever, der tager ansvar for egen læring

Om Berit

Berit Solgaard underviser i tysk, engelsk og AP, og er den eneste sprogcoach på skolen.

Hun har sprogcoached sine elever i *en til en-sprogcoaching* og *klassecoaching* siden 2021.

Fakta

- Skanderborg Gymnasium (STX)
- 930 elever

I 1g har jeg fået 2 x 15 timer og i 2g har jeg fået 2 x 20 timer til sprogcoaching. Jeg kan coache mine elever på et kvarter – så jeg starter med at coache alle mine 1. g-elever i december, derefter laver jeg opfølgning som *parcoaching* (dvs. klassecoaching) to gange i løbet af året. I 2. g bliver det til tre opfølgningssange.

Jeg holder også nogle udvidede karaktersamtaler, hvor jeg coacher. Jeg laver faste makkergrupper – to og to – ud fra at eleverne skriver til mig i Lectio, hvem de føler sig trygge ved at arbejde sammen med. De bliver instrueret i, hvordan man er coach, og jeg har lavet nogle dokumenter med en introduktion.

Mit første hold blev trukket ud til tyskeksamen, og det viste sig, at den klasse fik det højeste gennemsnit.

Mine elever er blevet meget mere trygge

"Hvad får du ud af det?"

De første to år har virkelig været gode. Jeg synes, at sprogcoaching er meget tilfredsstillende for mig som lærer, fordi jeg selv bliver ramt af elevernes motivation, og det med at nogle gange skal man have noget tid til at vise dem, hvordan man studerer, fordi det er gået lidt i glemmebogen.

Jeg føler, at de klasser, som jeg har sprogcoachet, er tættere på mig. De kender mig bedre, og de ved bedre, hvad jeg kan finde på, og de er meget mere trygge. Det betyder rigtig meget for lærer-elev-relationen, at det er mine egne elever.

Det gør mig glad som lærer

"Hvad er der sket for dig som lærer?"

Det gør mig glad som lærer, når eleverne kommer helt spontant og med begejstring udbryder, at de ikke vil snydes for deres tur med sprogcoaching. Når de selv siger *'Det har virkelig lært mig noget, og jeg har fulgt min handleplan'* - og gerne vil fortælle om det. Så føler jeg, at det, jeg kommer med, betyder noget.

Jeg har også nogle gange elever, som får iscenesat sig selv som meget vrangvillige inde i klassen, fordi de har svært ved det. Det er måske ikke engang, fordi de vil, men de får på en måde en lettere brokkerøvsaura omkring sig. Når de så selv finder ud af, hvad de selv kan gøre, så falder det pludselig lidt, og så oplever jeg, at det hele bliver meget mere homogent, og alle vil i samme retning. De er alle med på *'Nå, men jeg skal træne'* og *'Jeg har jo min plan'*. Jeg synes, at sprogcoaching gør meget positivt både for lærere og elever.

Magtforholdet bliver opblødt på en positiv måde

"Hvad har ændret sig i forhold til din rolle som lærer?"

Jeg har tidligere oplevet, at når eleverne har det svært i tysk, så vil de ikke rigtig vise mig, hvor svært de har det. Og når det er svært, får de heller ikke lavet lektier, og så er det, som om de føler, at det er bedre at undgå mig.

Ens rolle som lærer ændrer sig, når man er sprogcoach. Jeg synes, at det giver en ny form for autoritet, hvor eleverne mere tænker, at jeg kan fungere lidt som en konsulent. Man bliver mere tryk at gå til, og man bliver taget mere fat i. Der kommer mange flere interesseløst spørgsmål. Det er i hvert fald min oplevelse af det. Vi lærere skal

jo bedømme dem, og deri ligger der en form for magtforhold, og jeg tænker, at lidt af det bliver nedbrudt eller opblødt på en positiv måde.

Sprogcoaching har ændret min måde at tale med eleverne på til karaktersamtalerne. Nu starter jeg med at spørge til eleverne, så det er dem, der starter med at tale og ikke mig.

Det er også ud fra en coachingstrategi, at det måske ikke altid er så vigtigt at høre så meget om, hvor jeg lægger min bedømmelse. Det har inspireret mig til at starte samtaler på en anden måde i mine andre klasser.

Sprogcoaching er berigende for mine elever og mig

"Hvad får dig til at blive ved med og holde fast i at lave sprogcoaching med dine elever?"

Jeg kan mærke, at de tager fra og bliver meget fokuserede i tyskundervisningen.

Sprogcoaching gør mig glad. Jeg kan mærke, at den er berigende for mine elever, og det er jo også berigende for mig. Jeg kommer længere med holdene, og der kommer en god kemi, fordi der er tid til, at de reflekterer over: *"Hvordan kan jeg lære noget her? Hvordan kan jeg blive dygtige til det her?"*

Mere kompetente elever, der tager ansvar for egen læring

"Hvordan oplever du at sprogcoaching være med til at flytte ansvaret for egen læring lidt over til eleverne?"

Det er en vigtig del af sprogcoachingen, at de selv tager fra og bliver mere kompetente elever.

Simpelthen fordi de selv har mere viden om, hvad de selv kan gøre. Fordi de har reflekteret, så tænker de både over, hvad de har svært ved, og hvad de faktisk kan. Fordi de får peget på noget, som de kan, så bliver de bevidste om, at "bare fordi jeg startede ud med at sige, tysk var svært, så er det ikke ensbetydende med, at jeg ikke kan noget". På den måde bliver de jo mere kompetente elever. Det kan man som lærer klart mærke.

Bevidsthed om, hvordan man lærer, og refleksionskompetence

"Hvad er de mest afgørende ting, som du mener eleverne får ud af sprogcoaching?"

Eleverne bliver bevidste om, hvordan de lærer, hvad de kan, og hvad de har svært ved. Hvad spænder ben for dem? Det, at de en gang imellem siger det højt: *"Hvis*

noget er for svært, så mister jeg motivationen, og så laver jeg noget andet”, så ved de pludselig, hvad de skal gøre for at modvirke, at det får den effekt.

Bevidstheden om, hvad de kan, og hvordan de lærer, gør dem meget kompetente. De får en refleksionskompetence, så de kan tænke videre og bruge nogle af de værktøjer.

De lærer noget om strategi, og hvis den nu ikke er så god, så kan de faktisk gøre noget andet, så de bliver bedre.

Elevcitater

Hvad har du arbejdet med i dit sprogcoachingforløb, og hvad har det givet dig?

”Jeg har arbejdet med at skulle øve mig i at høre og tale lidt tysk derhjemme. Det har givet mig motivation.”

Nævn 3 ting, som du godt kan lide ved sprogcoaching

”Man føler sig set, og man lærer nye måder at lære sprog på.”

5. Stenhus Gymnasium: Eleverne oplever at blive set og hørt

Om Christine

Christine Neckermann underviser på STX og HF i tysk, engelsk, latin og AP.

Hun er den eneste sprogcoach på skolen.

Fakta

- Stenhus Gymnasium - STX, HF og IB skole i Holbæk
- 1.400 elever

Jeg har fået 50 timer af HF-puljen til at sprogcoache HF-engelsk-elever for at fokusere på fagligt svage elever eller elever med manglende motivation. Udover HF-eleverne coacher jeg også nogle tysk-elever der har tysk på A-niveau.

Jeg sprogcoacher hovedsageligt HF-elever, der har svært ved engelsk, og har en 'konsulent'-funktion, dvs. at jeg har en-til-en-samtaler med elever fra andre klasser. Jeg har coachet ca. 20 elever på et år. Jeg har også talt med en del elever der kommer fra vores ordblindeklasser. Opstartssamtalerne har været på 20-25 minutter og så senere to opfølgningssamtaler, der alt afhængig af eleverne har varet 10-15 minutter.

Desuden har jeg prøvet sprogcoaching på mit studieretningshold i fortsættertysk A. I starten af året tilbød jeg eleverne nogle korte opstartssamtaler på 15 minutter. Derefter har vi en til to gange fulgt op i undervisningen, hvor eleverne har sprogcoached hinanden i par ved hjælp af spørgeskemaer.

Jeg har også sprogcoached min egen 1. HF-klasse, hvor jeg i marts har introduceret sprogcoaching til eleverne, så de vidste, hvad det handlede om. På Stenhus Gymnasium evaluerer vi vores elever i engelsk i korte prøvelignende samtaler, hvor der ikke er tid til en uddybende snak om hvordan det går i engelsk. Jeg har derfor brugt evalueringssamtalerne til at spørge nogle elever, om de ikke kunne tænke sig en opfølgende samtale. På den måde har jeg inviteret dem til en rigtig sprogcoachingsamtale, og her har jeg prøvet at snakke lidt mere om, hvad de egentlig mangler, fordi evalueringssamtalen jo altid handler om karakterer. Sprogcoaching får dem derimod ind i et andet rum og giver en anden tilgang til samtalen.

Jeg har fået et andet perspektiv på eleverne og deres motivation

”Hvad får du ud af det? Hvad synes du der sker, når du bruger sprogcoaching som metode?”

Jeg synes, at det er meget spændende at se og få indblik i eleverne – altså i deres motivation, og hvordan de tænker. Der kommer et andet perspektiv på.

Jeg havde fx en elev, der ikke havde bestået terminsprøven - hun var helt nede, og hendes motivation var væk. Pludselig forstod jeg det. Hvis du hele tiden får de der ikke-succeser, hvordan skal du så kunne finde motivation?

Jeg taler en del med fagligt meget svage elever, så jeg prøvede at tale denne elev op, og da hun gik fra mig, havde hun mod på det igen - i hvert fald på at gå op og bestå, eller bare oo vil også være en sejr for hende.

Jeg kan pludselig se, at det er svært at motivere virkelig svage elever, fordi de ikke ser noget lys.

Elever oplever at blive set og hørt i stedet for at blive opfattet som en byrde i undervisningen

”Så hvad virker særlig godt når du sprogcoacher?”

Det, som sprogcoaching kan – især for den HF-målgruppe, jeg har – er, at eleverne bliver set positivt, og der bliver lyttet, mens de måske i den almindelige undervisning bliver opfattet som en byrde. Det er rart, at jeg ikke behøver at tale om karakter og have min lærerhat på, men bare kan give dem en god oplevelse.

Der er mange af HF-eleverne, som mangler selvtillid, og de tør ikke sige noget i engelsk. De har bare brug for et lille boost, bare det at der er nogen der lytter. Jeg ved

ikke, hvor meget jeg kan fremme fagligt, men jeg tror, at de har brug for en, der ser dem, og det synes jeg er enormt givende, at jeg kan.

Det gør en stor forskel bare det at lytte og spørge ind til elevernes private vaner – hvad de laver i fritiden. Jeg ser, hvordan de nogle gange pludselig lyser op, og der kommer et eller andet til dem, mens vi snakker om noget andet, og så finder de en nøgle til at komme videre.

Et rum der er fri for karaktersnak

”Hvad er det for et rum du skaber?”

Jeg har mere forståelse for eleverne, fordi jeg får indblik i deres verden og måde at tænke på. Jeg kan godt lide at skabe det rum, som er fri for karaktersnak. Et åbent rum, hvor eleverne styrer mere og selv sætter vejen og reflekterer over *”Hvad er egentlig godt for mig? Hvad vil jeg egentlig med det?”*. Så finder de deres egen vej, i stedet for at man som lærer kommer og siger, at du skulle også lave noget grammatik

Jeg var overrasket over, at sprogcoaching fungerede så godt, selvom jeg ikke kendte eleverne. Nogle gange er det måske også nemmere med elever, man ikke kender, fordi der kan være en lille skjult dagsorden med ens egne elever, som man jo ikke har med de andre.

Min egne elever ser mig som et menneske og ikke en lærer, der er langt væk og bare giver karakterer

”Har sprogcoaching ændret noget i forhold til din rolle som lærer?”

Når jeg har haft samtaler med nogle af mine egne elever, så kan jeg knytte an på nogle ting og klart forbedre relationen. De ser mig ikke som en lærer, der er langt væk og bare giver karakter, men som et menneske, og det giver en vis tryghed, at de bliver set og hørt.

Når jeg coacher elever, der ikke er mine egne, så kommer andre lærere tilbage og siger, at eleverne er meget positive efter samtalerne. En elev skrev: *”Tak for en dejlig samtale - det giver mig mod på at gå lidt videre igen”*.

Sprogcoaching kan give de fagligt stærke elever den ekstra opmærksomhed, de mangler

"Hvad kan metoden sprogcoaching helt overordnet gøre for jeres elever – eller for skolen?"

Hvis jeg havde mere tid at coache flere elever, så tror jeg, at det vil kunne løfte de fagligt stærke elever, og dem der er lidt mere målbevidste. Det kunne være et tilbud til disse elever, som måske ikke får så meget opmærksomhed, fordi vi underviser lidt til midten. Sprogcoaching kan bruges til en form for differentiering.

Får øje på nye muligheder og ikke give op

"Hvad oplever du at eleverne får ud af samtalerne med dig?"

Eleverne får øje på nogle muligheder – fx at kunne høre podcast på engelsk eller snakke engelsk med sin kæreste eller have et mål om fx at kunne rejse alene, når de kan sige noget på engelsk.

De får øje på, at de ikke skal give op ved at sammenligne med fx sport, hvor de også kæmper og konkurrerer. Pludselig kan de overføre det til engelsk og får øje på, at her skal de også blive ved, fordi de så opdyrker noget læring. En af mine egne elever sagde: *"Når man sætter sig ind i det, så bliver undervisningen også sjovere"*.

Svært for usikre elever at italesætte behov og følelser

"Mærker du at eleverne bliver mere motiverede?"

Mange af mine elever har svært ved at italesætte deres motivation, fordi de er så usikre. De er ikke vant til at sætte ord på deres behov og følelser. Det kan være svært at få dem til at åbne sig.

Jeg guider dem i at sætte ord på det og giver dem nogle eksempler, som de kan identificere sig med. De bliver mere motiverede, og for nogle handler det om ikke at give op – for mig bliver det et succeskriterium.

Nogle enkelte elever var ikke interesserede i at åbne sig, og jeg kunne ikke finde en tilgang til dem. Det er, som om de har en indstilling til tysk, hvor de er meget fastlåste, og det kan være svært at åbne den lås. Nogle elever er ikke interesserede i at ændre noget. En elev sagde til mig, at hun bare havde alt for mange andre ting, så der indså hun, hvorfor sprogcoaching ikke virkede for hende.

Elevcitater

Hvad har du arbejdet med i dit sprogcoachingforløb, og hvad har det givet dig?

"Jeg har arbejdet med at blive bedre til at inkorporere sproget i min dagligdag. Det har jeg gjort gennem fx at se tyske film, lytte til podcast og læse tyske bøger. Det har givet mig mere selvtillid til at snakke tysk."

Nævn 3 ting, som du godt kan lide ved sprogcoaching

"At man får sine mål ned på papir, målene bliver mere realistiske og overskuelige, og jeg kan se mine styrker og svagheder."

Beskriv, hvorfor du gerne vil fortsætte

"Sprog er megafedt. Det gælder bare om at finde sine egne rammer og læringsproces."

6. Fireårigt projekt på Sct. Knuds Gymnasium: Kan sprogcoaching skabe mere motivation til at vælge tysk på A-niveau?

Om Anne og Stine

Anne Leth Sørensen og Stine Øberg underviser begge i tysk og dansk.

Anne er studievejleder og har været sprogcoach siden 2022, Stine siden 2023.

Som del af et pilotprojekt har de haft én til én-sprogcoachingsamtaler med tysk-, spansk- og franskelever, der også har deltaget i parcoaching i klasserne.

Som del af et stort projekt finansieret delvist af Region Syddanmark bliver alle skolens nuværende 1g-tysk-elever tilbudt én-til-én-coaching og opfølgende parcoaching i klasserne både i år og næste år.

Fakta

- Sct. Knuds Gymnasium STX
- Ca. 990 elever
- Der er i alt 7 sprogcoaches på skolen, og endnu en skal uddannes

Sprogcoaching - Et pilotprojekt 2023/2024

Vi var de første, der blev uddannet til sprogcoaches på skolen. Allerede under kurset begyndte vi at formulere, hvordan sprogcoaching kunne bruges og implementeres på skolen. Det var vigtigt for os at have vores kolleger med på projektet, og derfor brugte vi en del tid på at kommunikere sprogcoaching til lærergruppen, og vi gjorde det til et fælles sprogprojekt for at fremme skolens sproglige profil. Vores tilgang har været at styrke sprog generelt, og derfor lancerede vi projektet som en del af en fælles sprogstrategi.

Både over for ledelse, SU og tysk-, spansk- og franskkollegaer har vi bevidst lanceret sprogcoaching som et værktøj, der kan bruges til at fremme hele den sproglige dimension på skolen. Derudover er det tanken, at nogle af sprogcoaching-teknikkerne vil blive integreret i de faglige samtaler og trivelsamtaler, som hhv. teamlærere og faglærere regelmæssigt afholder. Vi fik bevilget et pilotprojekt, hvor vi gerne ville høste nogle erfaringer med at lave både én-til-én-coaching og parcoaching. I pilotprojektet har vi tilbudt sprogcoaching i form af én-til-én-samtaler og parcoaching til ca. 70 spansk-, tysk- og franskelever i 1.g.

Bedre tyskkompetencer, sprogcoaching i tysk - Et stort 3-årigt projekt

Efterfølgende har vi fået bevilling til et større projekt igennem Region Syddanmarks uddannelsespulje, hvor der var en særlig pulje øremærket projekter med tysk. Så selvom vi fortsat gerne vil styrke hele den sproglige dimension, er vores projekt nu fokuseret på tysk. Vores skole har ikke haft et såkaldt opgraderingstyskhold i 3.g de seneste år, så vi vil gerne gøre noget for at få dette igen. Nu bruger vi sprogcoaching som motivationsfremmende indsats for at flere vælger tysk A i 3.g, og for at eleverne bliver mere motiverede og opnår bedre både faglig og social trivsel. Derudover ønsker vi naturligvis, at sprogcoaching skal øge elevernes tyskkompetencer.

Vi skal i år sprogcoache alle skolens 1.g-tyskelever, idet alle modtager en én-til-én-coachingsamtale med en sprogcoach, hvorefter de fortsætter med parcoaching i klassen, hvor eleverne bruger hinanden til at genopfriske og forstærke motivationen. I 2.g tilbydes de samme elever endnu en én-til-én-samtale med en sprogcoach, og derefter faciliteres der atter parcoaching i de enkelte klasser resten af skoleåret igennem.

8 tyskhold (220 elever) skal sprogcoaches i projektet. Her er det en præmis, at eleverne vælger sprogcoaching til og har mulighed for at sige nej.

Eleverne bliver taget ud af deres almindelige tyskundervisning, når de skal til sprogcoaching-samtaler.

Vi har valgt som præmis, at vi kun coacher elever, som vi ikke selv underviser i tysk. Det gør vi, fordi den asymmetri, der eksisterer mellem den enkelte elev og en lærer, der også er elevens bedømmer, helt klart ville kunne påvirke eleven under samtalen, hvilket ville kunne resultere i, at eleven ikke ville være helt åben og ærlig i sprogcoachingsituationen.

Formidling til faglæreren

Der er lagt nogle formidlingstimer ind, så lærer og coach kan holde møder om de overordnede konklusioner, som sprogcoachen er kommet frem til, og dermed videregives noget viden.

Evaluering

For at sikre, at vi får et uvildigt og nuanceret indblik i, om projektet og metoden har de ønskede effekter, er der i projektet integreret et samarbejde med evalueringsfirmaet Pluss. Der afholdes således i projektets løbetid flere evalueringer i form af både spørgeskemaer og fokusgruppeinterviews.

Formidling

Derudover er der i projektet også inkorporeret formidling af projektet og dets resultater. Vores ønske er nemlig om muligt at formidle metoden og dens teknikker bredt ud til så mange aktører i den uddannelsesmæssige fødekæde som muligt: Andre stx-gymnasier, andre ungdomsuddannelser, grundskolen, læreruddannelsen og universitetet. Vi forestiller os nemlig, at metoden har potentiale til at kunne være et redskab, der kan skabe større motivation og faglig trivsel i hele fødekæden, hvorved den sproglige dimension selvsagt ville blive styrket.

Fokus på eleven åbner et refleksionsrum i dem

”Hvad er det som I synes sprogcoaching kan?”

Anne:

Det åbner et refleksionsrum i dem. Det, at der her er en, der har fokus bare på individet, gør et eller andet godt for dem. Og så bliver de bevidstgjorte, fordi der ikke er en dagsorden, der handler om, at de skal rykke sig i karakter, eller at de fx opleves som elever, der larmer. Men dagsordenen er derimod: *”Hvad kunne du tænke dig?”* og *”Hvad har du med dig i bagagen?”*

Jeg oplevede mange, der måtte stoppe op og virkelig tænke sig om og overveje. Nogle elever bliver overrasket over, at de har nogle egenskaber, som de ikke selv tror, de har.

Fx sagde en elev: *”Jeg har ikke så meget viljestyrke, så det, der kan gå galt, er, at jeg ikke får det gjort”*. Det viste sig, at vedkommende udover at passe sin skole stabilt gik til træning, fitness og fritidsjob og var meget viljestærk i forhold til de ting. Så han fik punkteret en forestilling om sig selv om, at han var en, der ikke kunne tage sig sammen.

Sprogcoaching giver nyt glimt i elevernes øjne

”Hvad gør det ved eleverne?”

Stine:

Mestringsoplevelsen, hvor man ser *det der glimt* i øjnene. Man starter, hvor der ikke er så meget liv, fordi elevens holdninger til faget er punkteret, og når man så i samtalen får oplevelsen af, at man får peget på noget af det, eleven faktisk kan, ses *glimtet*.

Indsigt i, at motivation er flytbar

”Hvad gør det ved jer som lærere – hvad får I ud af det?”

Anne:

Det giver en øget indsigt i, hvad motivationen er for en størrelse. Selvom man har læst alskens teori, så er der forskel på at læse teorien og så på at forankre den i nogle mennesker og se, hvordan den tager sig ud. Det har gjort mig bevidst om, hvor vigtigt det er at få fat om, hvad de selv vil. At få fat om motivationen. Det er ikke, fordi jeg ikke vidste det, men det er blevet tydeliggjort. Som faglærer vil jeg holde fast i, at når jeg har en standpunktssamtale med mine elever, så vil jeg bruge nogle af de redskaber og lave nogle helt andre typer samtaler.

En ny form for dialog i klassen

Stine:

I vores faglige praksis har andre typer spørgsmål åbnet for en anden dialog. Vi har mødt klassen og den enkelte som andet og mere end blot *elever* og herigennem oplevet at have fremmet motivationen. Fx har jeg haft et hold med elever fra 4-5 forskellige klasser, og hvor udfordringen er at få dem til at fungere som ét hold. Her har jeg - uden at være mig det bevidst - brugt værktøjer fra sprogcoaching til at skabe en anden dialog, og derigennem forhåbentlig også skabt en anden motivation.

Hvorfor har jeg ikke set det før?

Anne:

For mit vedkommende var det lidt overraskende, at jeg som studievejleder ganske vist har været på alle mulige kurser, der handlede om samtaleteknikker og ressourcefokuseret vejledning, så der jo egentlig ikke burde have været så meget nyt for mig i den vejledende/coachende tilgang, men det viste sig, at jeg som faglærer ikke havde tænkt på at overføre den praksis til mine standpunktssamtaler.

Jeg har som faglærer simpelthen ikke tænkt over, at en anden tilgang til eleverne kunne gøre en forskel. Det var en åbenbaring for mig. Jeg tænkte: ”JA, vi skal jo ind og finde ud af - uanset om de starter motiveret eller ej – at have fat i noget et eller andet sted inde i dem”. Hvorfor har jeg ikke set det før?

Nye værktøjer til indre motivation

"Hvad har været meningsfuldt for jer i forhold til at arbejde med sprogcoaching?"

Stine:

Det var jo nogle helt andre værktøjer, som jeg i den grad kunne bruge, dels selvfølgelig i tyskundervisningen, men også i danskundervisningen. Værktøjer til at udvikle lærer-elevrelationen, og hvordan man kan være med til at fremme såvel den ydre som den indre motivation.

Eleverne kan bedre følge med i undervisningen

"Hvad er jeres oplevelse, at eleverne får ud af samtalerne?"

Stine:

Eleverne har givet positiv feedback på pilotprojektet og har givet udtryk for, at de selv er blevet opmærksomme på eget arbejde, at de bedre kan følge med i undervisningen, og at de er blevet set.

Anne:

Der findes ingen mirakelkur, og nogle vil ikke rykke sig med sprogcoaching, men vi tror helt overordnet på, at det kan påvirke mange elever i en positiv retning.

7. Vordingborg Gymnasium & HF: Eleverne kan nu mærke, hvad der rykker dem

Om Gitte

Gitte Rye underviser i fransk og er den eneste sprogcoach på gymnasiet.

Gitte har været sprogcoach siden 2023.

Fakta

- Vordingborg Gymnasium & HF
- Et mellemstort gymnasium med 9 årgange

Der er ikke nogen formelle betingelser for mit arbejde med sprogcoaching på skolen. Jeg coacher kun mine egne elever, men jeg vil gerne dele min erfaring med mine kollegaer efter sommer og skabe noget dialog om det.

Der er nyt fokus på sprog, og en langsigtet plan er undervejs, så jeg har luftet tanken om, at vi skal tilbyde sprogcoaching til alle vores sprog elever som en del af grundforløbet.

Jeg har et 2. g-hold, hvor jeg laver *klassecoaching*, og eleverne coacher hinanden to og to.

Vi har gjort det fire til fem gange i år – ca. en gang om måneden. Jeg har brugt skemaerne fra kurset og har også haft nogle spørgsmål på tavlen.

Jeg har lært nogle af mine elever at kende på en ny måde

"Har det gjort noget ved din relation til eleverne?"

Der er nogle elever, som jeg har lært noget nyt om og lært at kende på en ny måde. Der er fx en pige med udfordringer i hverdagen, der har det svært med at overskue bare sin hverdag. Så det at lære sprog er en stor udfordring, men det har hun sat ord på, og jeg har lært, at hun skal have mere struktur. Især i forhold til lektier, så kan jeg give hende en opgave, der er overkommelig. Jeg havde ikke fået den samme viden, hvis jeg ikke havde snakket med hende i forbindelse med sprogcoaching. Til den efterfølgende elevsamtale var der så et andet udgangspunkt for samtalen, end der ellers havde været.

Karaktersamtalerne starter nu med: "Hvad virker godt for dig?"

Jeg er blevet bevidst om forskellen på at vejlede og coache. De formative samtaler er en karaktersamtale ofte med fokus på, hvad eleverne skal gøre. Det giver et andet udgangspunkt for samtalen, når man starter med: *"Hvad virker godt for dig?"* De har en forventning om, at det er mig, der skal bedømme dem, men de har en anden forståelse for, at vi nu også snakker ud fra *"Hvad virker for dig?"* og *"Hvad er din erfaring?"*

Eleverne tager godt imod at lave sprogcoaching med sidemakkeren

"Tror du det har gjort noget ved klassedynamikken og trivsel i klassen?"

I starten satte jeg dem sammen med nogen, som jeg troede, at de var trygge ved. Men når den ene var fraværende, og de så skulle sidde sammen med nogen, som de ikke kendte, så gik det også fint. Så nu laver de sprogcoaching uden problemer med den elev, de sidder ved siden af.

Det kan være svært, når elever skal coache hinanden – der er svingende succes. Nogle får det ikke gjort, nogle går i gang og falder fra, og en mindre gruppe holder ved.

De laver noget forskelligt. Vi har en kontinuerlig dialog om, hvordan man øver et sprog og lærer sprog. Nogle gange er de meget hurtige, da de blot viderefører deres mål om fx at lave Duolingo og holde deres streaks.

Jeg er blevet mere nysgerrig og lyttende i forhold til, hvad der virker for dem

"I forhold til din rolle som lærer, er der noget, der har forandret sig gennem dit arbejde med sprogcoaching?"

Jeg har helt klart fået en større bevidsthed om at træde tilbage, fordi man nogle gange kan tæppebombe dem lidt med *"Så kan du også gøre det, og du kan gøre det, og der er de her muligheder"*. Nu er jeg mere nysgerrig og lyttende i forhold til, hvad der virker for dem.

Eleverne er mere bevidste om, hvad der rykker

"Er der nogle elever der oplever at de rykker sig?"

Noget af det, som jeg synes rykkede noget i 2.g, var det rum, vi fik skabt i klassen, til at snakke om læring af sprog. Når vi talte om, hvad der virkede og delte ideer, så var flere elever med, end jeg før har oplevet.

Det er mere hyppigt, at de udtaler, hvad de har gjort. De lægger mærke til, hvad der rykker. Det er, som om jeg har sat undertekster på.

Vores udvekslingstur til Frankrig har virkelig rykket – og jeg oplever en anden dialog og kommunikation omkring sprog og sproglæring og de iagttagelser, som de gør sig. Der er en større bevidsthed om, at det, der virker for nogle elever, ikke virker for alle. Jeg håber, at de føler sig mere hørt i deres proces med at lære sprog.

Fremtiden

Jeg kunne tænke mig at starte sprog-coaching op på et 1.g-hold og så udvikle nogle simple skemaer (inspireret af materialet fra kurset), som vi kan bruge 3-4 gange om året alle tre år og på den måde fortsætte arbejdet med bevidsthed om, hvad der virker for den enkelte elev.

Elevcitater

Nævn 3 ting, som du godt kan lide ved sprogcoaching

"At jeg selv kan sætte grænser. At jeg kan lære på nye måder. At jeg får en bedre forståelse af sproget."

Hvad har du arbejdet med i dit sprogcoachingforløb, og hvad har det givet dig?

"Jeg synes, at det har givet en bedre forståelse af, hvordan jeg bedre kan øve og blive bedre til mit fag."

8. Allerød Gymnasium oplever større nærvær i klasserummet

Om Charlotte

Charlotte Villefrance er fransk- og religionslærer og har været sprogcoach siden 2019.

Hun bruger både *en til en* og *klassecoaching* med sine franskhold og er desuden sprogcoach for gymnasiets internationale engelsklasse.

Fakta

- Allerød Gymnasium STX
- 700 elever
- Alle andet-fremmedsproglærere har lært om sprogcoaching i 2021

Sprogcoachingforløb med mine franskhold

Mine 1. g-klasser sprogcoacher jeg fra oktober. Jeg reserverer 15 minutter til hver elev, og jeg har samtaler med dem imellem mine timer og aftaler med mine kollegaer, at jeg må tage dem ud fra deres timer.

Inden samtalen introducerer jeg sprogcoaching i en time. De ser [le:v:el's/NCFE's animations-film](#) om sprogcoaching, og jeg taler med dem om, hvad der skal til, for at de når deres mål.

Der er mange elever, der er eliteidrætsudøvere, går til musik eller maler billeder, så jeg inddrager deres virkelighed til at kunne sætte mål og samtidig tale om, hvad skal der til for at være vedholdende og holde fast, fordi det er et kæmpestort issue - at være udholdende og vedholdende. Det gør vi med nogle øvelser og skemaer, som vi taler om, og jeg sætter gang i en proces, hvor de skal overveje netop deres mål med fransk.

Jeg har klassecoaching to gange om året. Hver anden/tredje uge laver jeg også flere korte opsamlinger, som jeg kalder *'finger på pulsen'* eller en *'fredagsøver'*, hvor eleverne sidder sammen med deres makker og taler igennem, hvad de arbejder med. Sådan kører forløbet hele året.

Det er der kommet nogle ret sjove, spændende og interessante refleksioner ud af, og jeg er faktisk blevet temmelig overrasket over, hvad de egentlig arbejder med, og hvor bevidste de er om, hvilke redskaber der virker og ikke virker allerede i 1. g.

Det giver mig ny motivation og arbejdsglæde

"Kan du ikke sige lidt om, hvad du får ud af det?"

Et punkt er min motivation. Selvom jeg arbejder for elevernes motivation og deres udvikling, så er det helt klart min motivation for fortsat at undervise, der rykker sig hver gang. Det er enormt rart, at man for en gangs skyld har en direkte dialog med eleverne og får deres personlige historier og ved præcis, hvordan man kan hjælpe dem og kan se en effekt af det. Det smitter af på mig.

Det har også den kæmpe gevinst, at det er en anden læringssituation, jeg står i, fordi jeg står med nogle elever i et klasserum, som jeg kender meget bedre, og de er mere åbne. Uden at skulle lægge min undervisning om ved jeg præcis, hvad jeg kan forlange, eller hvorfor en elev ikke siger noget. Jeg skal ikke opfinde en hel masse og hoppe og danse.

Jeg kan inddrage dem ved nogle opsamlinger undervejs, minde dem om; hvad er det egentlig, der sker nu? 'Hvor er det, I vil hen, og kan I mærke, I rykker?'. Og hvis I ikke gør, hvad er det så, der er årsag til det? Så det ikke er mig, der er årsag til det - det giver altså arbejdsglæde!

Man taler altid om motivation som lærernes ansvar, så jeg er begyndt at råbe op: 'Tilbage med ansvaret hos eleverne', fordi det både mindsker stress hos dig, og elevernes motivation er bare en helt anden. Og det gør noget for samtalen med eleverne, og det gør noget for klasserummet, kulturen og energien i klasserummet.

Større nærvær i klasserummet

”Hvordan var det før?”

Før var der en frustration og evig kamp om at skulle forberede undervisning, hvor jeg fik ondt i maven over, at jeg ikke følte, at jeg kunne udvikle eleverne, og at vi ikke nåede det, som vi skulle, og hele tiden gik tilbage i niveau, og jeg skulle finde en masse elevaktiverende aktiviteter.

Jeg mærkede ikke det samme nærvær i klasserummet, som jeg gør i dag. Jeg var mere en klovn, der kom ind i klassen og skulle underholde og forsøge at samle op og få dem videre.

En hel klasse på én gang er enormt stressende, og det kan man jo aldrig lykkes med, fordi du kan ikke levere den samme undervisning til alle og tro, at alle så er motiverede og lærer noget af det.

Jeg har lagt ansvaret væk fra mine skuldre og over på elevens

”I forhold til din rolle som lærer overfor eleverne, hvad har det så ændret?”

Jeg kan godt coache og tage den kasket på, der siger, nu er det coaching - nu er det ikke noget andet - og de tør åbne sig over for mig og sige ting og sager, som er meget personlige og givende, fordi de har en relation til mig i forvejen.

Man får i høj grad opbygget relationskompetencen, som er så vigtig for elevernes motivation og læring.

Hvis der er en karakter, som de ikke forstår, så blev ansvaret før skubbet over på mig, men nu kan jeg pege tilbage på dem og beskytte mig selv ved, at de får ansvaret over hos dem. Det er også ekstremt udviklende. Og så bliver jeg motiveret. Det er langt rarere, langt mere spændende at komme ind i et læringsrum, hvor eleverne er motiverede, fordi de selv skal tage ansvar.

Læringen bliver brudt ned i små bidder

”Hvad oplever du eleverne får ud af? Hvad tror du har ændret sig for dem?”

Det er en stor gevinst, at eleverne får talt om sig selv og deres udgangspunkt. De bliver motiveret af at få hjælp til at få ting pakket i bidder. Det er meget uoverskueligt med fransk. De bliver simpelthen så lettede af at få at vide, at de ikke skal alting på samme tid. De skal fokusere på det, de synes er vigtigt, fx glosser.

Det gør en kæmpe forskel, at nogen siger til dem: ”Det er helt okay, og du behøver ikke alt det, som de andre kan lige nu.”

Jeg kan mærke, at det gør noget i forhold til relationen til andre, at man ikke hele tiden skal måle sig med andre i disse tider, hvor eleverne jo virkelig lider under, at der er et pres karaktermæssigt.

Nu har de fokus på sig selv og bliver støttet i, at de ikke skal have fokus på, hvor de andre ligger, fordi de kommer fra forskellige steder. Det er ikke det, der er udgangspunktet - de skal rykke i forhold til deres eget - de skal mærke deres egen puls og ikke andres puls.

Jeg havde fx en elev, der havde det skidt med fransk, men som endte med at få blod på tanden, fordi vi kunne skære ”kagen” ned i små bidder. Det betyder, at hun slapper af og sænker skulderne, når hun kommer ind i en time, fordi hun ved, at vi har en aftale om, at det er den her kagebid, hun kan klare.

Bevidsthed om egen læring skaber tryghed

”Hvad virker særligt godt i de sprogcoachingforløb du laver? Hvor er det du oplever, der virkelig er noget, der rykker?”

I *en til en-samtalerne* bliver de bevidste om, hvad det er, vi arbejder med – hvordan de lærer, og hvad de måske ikke har gjort tidligere, og hvad der så skal til. Det giver dem et kæmpe boost.

Det er her, at der virkelig sker noget. Og så skal man holde fast og lave de små 15 minuttersseancer (*fredagsøver*) i løbet af ugen og lige få dem til at sige højt over for hinanden, hvad de har lavet og hvad de arbejder med og herved motivere hinanden i klassen.

Klassecoaching er en kæmpe gevinst, fordi de er sindssygt gode til at motivere hinanden – der er noget i det, at de laver noget i fællesskab.

Bevidstgørelse om: “Hvad gjorde du tidligere? Hvordan arbejder vi med sproget her? Hvad er det for nogle begreber vi bruger? Og hvad er det egentlig der forventes, og hvor er du i forhold til det?” Det er trygt.

De bliver bevidste om, og det bliver tydeligt for dem, at vi i fællesskab skal arbejde mod fælles mål. Desuden bliver de bevidste om deres eget sted, og de steps, der skal til, for at følge med.

Når det er trygt og giver mening, så bliver det sjovere at lære sprog

”Synes du eleverne oplever at det bliver sjovere at lære sprog?”

De kan mærke, at de udvikler sig. Det bliver helt klart sjovere for dem, fordi de selv vælger, hvad de gerne vil arbejde med, og fordi de kan måle, at det rykker noget. De tør åbne sig i undervisningen, og når de gør det, så er de med. Det bider sig selv i halen.

Det er ikke, fordi det, som jeg står og laver, er blevet sjovere. Det er de andre parametre, der betyder noget. De mærker, at de flytter sig og har styring med deres eget liv i virkeligheden. I en tilværelse, hvor så meget andet kan være uvist og ubekvemt, så er det her trygt og sjovt.

Klassecoaching: et trygt rum

”Når du siger trygt, er det så også det med at der sker noget i klassen? Kan du sige lidt mere om det?”

På et franskhold med flere forskellige elever fra forskellige klasser kan det være sårbart at skulle sige noget på fransk over for nogen, som man ikke kender, og det kan være svært at nå at lære hinanden at kende.

Når man skal coache hinanden i klassen og coache i små grupper, så giver man noget af sig selv, og vi skaber et rum, hvor det er okay at kunne sige *”Det her kan jeg ikke”*. De kan give hinanden gode råd og bidrage til hinanden og i den relation blive større og få nogle succesoplevelser.

Der sker noget med forholdet og relationen mellem eleverne, og de bliver enormt trygge. De vokser af, at de udvikler ting i fællesskab, som de kan bidrage med og give videre til de andre grupper. Det skaber helt sikkert en gevinst for klasserne og den enkelte elev.

Jeg skal holde fast og hjælpe dem

”Er der noget der er udfordrende eller virker mindre godt?”

Det, der er udfordrende og et benspænd, er altid elevernes udholdenhed og vedholdenhed. Det skal man være ekstremt opmærksom på – særligt hvis man ikke ved, hvad eleverne har svært ved.

Det er ikke med vilje, at de ikke får det gjort, de har brug for hjælp. Så hvis man ikke giver dem 15 minutter sammen i gruppen til at snakke om og arbejde med det, som

de er i gang med, så falder det hele til jorden. Det er det, der gør, at eleverne holder kadencen og stadig er motiveret og kan hjælpe hinanden.

